

ОСОБЛИВОСТІ, ЗМІСТ І ЛОГІКА ПРОЦЕСУ ПРОФЕСІЙНО-ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ У ЗАКЛАДАХ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Горбатюк В.В., студент II-го курсу магістратури, напрям підготовки: «Професійне навчання. Технологія виробництва і переробка продуктів сільського господарства»

Керівник: к. псих. н, доцент **Ляска О.П.**

Подільський державний аграрно-технічний університет

Особливістю процесу професійно-практичної підготовки є *пріоритет формування професійних умінь і навичок* перед формуванням професійних знань. Знання є основою умінь, але головною метою, що визначає специфіку професійно-практичної підготовки, як складової професійного навчання, виступають саме уміння і навички, які формуються поступово, у процесі всього періоду навчання, що обумовлює необхідність розробки і вирішення системи (ієрархії) дидактичних задач. Професійно-практична підготовка здійснюється на основі *тісного взаємозв'язку теорії і практики*.

Специфічною особливістю процесу професійно-практичної підготовки є *поєднання навчання* учнів, слухачів у *спеціально організованих умовах*, в тому числі і змодельованих (навчальні майстерні і лабораторії, навчальні дільниці, полігони, тренажери, навчальні стенди тощо) *та в умовах реального виробництва*.

Професійно-практична підготовка є складовою цілісного процесу професійного навчання, який здійснюється у навчальних закладах системи ПТО, виробничого навчання і виробничої практики на підприємстві (сфері послуг).

Основою визначення **змісту професійно-практичної підготовки** є аналіз змісту трудової діяльності кваліфікованого робітника, спеціаліста відповідної професії (спеціальності) і рівня кваліфікації, виокремлення у цій діяльності типових елементів – «навчальних одиниць», що складають предмет вивчення і навчання.

Отже, *основним змістом процесу виробничого навчання з позицій функціонального і структурного аналізу трудової діяльності кваліфікованого робітника, спеціаліста є формування в учнів, слухачів сукупності умінь і навичок виконання трудових процесів, які включають трудові операції, прийоми та способи, пов'язані з його плануванням, підготовкою, здійсненням, контролем і обслуговуванням*.

Логіка процесу виробничого навчання визначає найбільш типовий та оптимальний шлях його здійснення, об'єктивну структуру навчального- виробничого процесу і має декілька аспектів.

По-перше, **логіка змістовна**, яка полягає у тому, що процес опанування професії (спеціальності) будується на основі *аналізу та синтезу* змісту навчання.

По-друге, **логіка дидактична**, яка визначає взаємозв'язок й ієрархію дидактичних цілей процесу виробничого навчання, які постійно і поступово ускладнюються.

По-третє, **логіка процесуальна**, яка визначає типову послідовність основних етапів (ланцюгів) процесу виробничого навчання, кожному з яких притаманні специфічні функції і зміст, і які включають взаємопов'язану діяльність педагога (майстра виробничого навчання) і учнів.

По-четверте, **логіка стратегічна**, яка визначає перебіг навчально- виробничого процесу із точки зору орієнтованої основи дій (ООД) учнів: від орієнтованої основи, яку формує безпосередньо майстер виробничого навчання, до орієнтованої основи, яка формується учнями самостійно.